Brassó, 1892. VIII. évfolyam, 58-ik szám. Szombat, május 14.

Bérmentelen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . 7 frt 50 kr
Félévre . . 3 „ 50 „
Negyedévre . . 1 „ 75 „
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 5 kr. a kapható a kiadóhivatalban a Grosa Gusztáv fotográfusnál.

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

Hirdetések díja:
4 hasábos garmondsor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő

Nyilvánt közlemény sora 10 kr.

Hirdetések és Nyilttér díjai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőségi iroda
Brassó, Kolostor-utcza 26. szám alatt.
hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

A szerkesztőért felelős:
FEHER VILMOS.
Kéziratok vissza nem adatnak.

A lap kiadó-hivatala:
Brassó, Kolostor-utcza 26. sz. a.
Ide küldendők az előfizetési pénzek és hirdetések díjai.

Baross Gábor †.

A halál irgalmatlan és kérlelhetlen; a legmélyebb, legfájóbb gyászba döntötte az egész magyar nemzetet, mert elragadta tőle Baross Gábort, kijelentett kedvenczét, a teremtő, a nagy minisztert, az egész művelt világ bámulata által kisért titáni működésének delelőjén.

Mikor a halálhír a magyar országgyűlés képviselőházába érkezett, oly hatást tett, mintha a halál angyala maga ment volna át a termen. Mindenkit elkábitott, megmerevített az egész művelt világ bámulata által kisért titáni működésének delelőjén.

Mikor a halálhír a magyar országgyűlés képviselőházába érkezett, oly hatást tett, mintha a halál angyala maga ment volna át a termen. Mindenkit elkábitott, megmerevített az egész művelt világ bámulata által kisért titáni működésének delelőjén.

De Bécsbe is, hova már 12 óra előtt megérkezett a jelentés Baross halálról, lesujtólag hatott az. — Mint a „Brassó"-nak jelentik, — a király elhalványodott, mikor átfutotta az illető sürgönyt s megindultságtól reszkető hangon mondá: „ez nagy szerencsétlenség!" Gróf Szapáry miniszterelnök és Wekerle pénzügyminiszter könnyekre fakadtak s képtelenek voltak folytatni az értekezletet, melyen részt vettek

A lapok oly megjegyzéssel kisérték a jelentést, melyek teljes bámulattal s rokonszenvvel elismerik Baross nagyságát és a nagy közönség hangja is belevegyül a legnagyobb dicséret s a csodálat elismerés kórusába, — Baross Ausztriában is népszerű volt, még azokná! is, kik legveszedelmesebb támadóját látták benne azoknak az osztrák érdekeknek, melyek a nagy halott nézete szerint csak Magyarország költségére virágozhatnak.

Ez volt Baross Gábor és ezt vesztette el Magyarország. Széchenyi István óta a gyakorlati reformért, Magyarország a nemzethez és nagy halottjához méltó végtisztesség felett való rendelkezés tüzesték ki. És a minden tekintetben oly hatalmas igazságügyminiszter, Szilágyi az ő csodás szónoki erejével sem tudott a csapás sulya alatt a kormány nevében többet mondani, a halhatatlansághoz átköltözött kartársa felől, mint a bámulatos hangon eldadogott hozzájárulást Madarász inditványához.

De Bécsbe is, hova már 12 óra előtt megérkezett a jelentés Baross halálról, lesujtólag hatott az. — Mint a „Brassó"-nak jelentik, — a király elhalványodott, mikor átfutotta az illető sürgönyt s megindultságtól reszkető hangon mondá; „ez nagy szerencsétlenség!" Gróf Szapáry miniszterelnök és Wekerle pénzügyminiszter könnyekre fakadtak s képtelenek voltak folytatni az értekezletet, melyen részt vettek

A lapok oly megjegyzéssel kisérték a jelentést, melyek teljes bámulattal s rokonszenvvel elismerik Baross nagyságát és a nagy közönség hangja is belevegyül a legnagyobb dicséret s a csodálat elismerés kórusába, — Baross Ausztriában is népszerű volt, még azokná! is, kik legveszedelmesebb támadóját látták benne azoknak az osztrák érdekeknek, melyek a nagy halott nézete szerint csak Magyarország költségére virágozhatnak.

Ez volt Baross Gábor és ezt vesztette el Magyarország. Széchenyi István óta a gyakorlati reformért, Magyarország közgazdasági fölvirágoztatásáért halandó ember nem tett s teremtett annyit, mint teremtő lángszével, emberfeletti erővel s fáradhatlan kitartásával, még halálos betegségében sem bénuló teremtő kedvében Baross Gábor tett és teremtett. Neve mindig is együtt fog említtetni halhatatlan elődjével. És magasztos eszméi, gigási művei ott is évszázadokkal tul fogják élni, az ő életpályája is a hazai történet legdicsőségesebb lapjain lesz feljegyezve.

Baross hazájáért, nemzetéért élt, ezek szolgálatában, önteláldozó hivatás-buzgalmában szerezte a halált hozó betegséget; hazájáért és nemzetéért halt meg; az ország fogja őt örök nyugalomra helyezni és megőrökiti emlékét a jövendő nemzedékek számára; ravatalánál a nemzet gyászól és örök időre megőrzi szivében kegyeltelytes emlékezetét az elköltözöttnek.

És beláthatlan időkig fanuskodnak alkotásai és kezdeményezései, melyeket Magyarország az ő szellemében fog tovább folytatni s kiépíteni, lángeszének fenségéről, jellemének nagyságáról, gyakorlati alkotásának csodálatraméltóságáról. Szent István koronájának birodalmát oly emlékekkel hintette tele, melyek dicsőségét örökre hirdetni fogják a művelt világnak és az ő dicsőségével a magyar fajét is.

P. C.

———

Baross Gábor.

Egy oszlop dőlt ki alólunk.

A ki dicsekedésünk volt a multban, biztosságunk volt a jövőben, az hagyott itt bennünket.

Az erősek erőse, a ki korszakot emelt a vállán, a ki utat tört a járatlanban, a ki nek vas lesz előtt meghajolt a lehetetlen; elhult egy orozva támadó szélű fuvallatától!

Perbe kell szállnunk a sorssal, a ki nem tiri közöttünk az erősebet.

Mintha valami átok volna ezen a nemzeten, hogy mindannak, a ki nagy tettekre van hivatva, a kiben az akaraterő, éleslátás és nagy tehetség egyesül, a pálya derekán el kell mulnia.

Hiszen eddigi alkotásai is hatháttalanná tesztik emlékét e hazában, vasban és szellemben megörökítve; de a jövendő még többet követelt tőle.: munkájának nagyobb része még hátra volt: és ő e munka befejezéséhez mind azzal birt, a mi a sikernek biztositéka.

Siratjuk azt a férfit, a ki közülünk elütünt; de jobban siratjuk magunkat, a kik helyét üresen hagyva látjuk. S válogatunk a fájdalomban: kit panasszoljunk fel jobban? a tiszta nagy jellemet? a bölcs államférfit? vagy a szeretett jó barátot?

Az egész hazában nem lehet egy igaz honfiszív, mely meg ne rendüljen Baross Gábor halálhire alatt. Ő csak jót és maradandót alkotott a alkotásai nagyban és egészben a köz-hazára, kicsinyben szétoszva minden egyesre nézve üdvösek voltak és maradnak.

S ha az áldás, mely kicsinytől és nagytól emlékét kiséri, összehalmozódik, Baross Gábor sirja fölött piramid emelkedik.

TÁRCZA.

Szenvedélyes gazdasszony.

— Irta: Méchant. —

Mindig nagy uri passziók iránt lelkesültem. — A valódiba való temetkezés, vizsgálon való végtelen bukások iránt viseltettem nagy előszeretettel. Sőt betegségeim is mindolyanok voltak, a miket csak nagy urak szokták megkapni, azonban a betegségek rendesen czalódva hagytak el, mert nagy uri kezelésben nem részesültek.

Mindezeket csak azért az elen ellentétért akarám felsorolni, hogy ezekkel szemben egyetlen egy irányban kérlelhetőnek (mint leányfogfogas szerint) a nyárspolgárisan, a kérlelhetőnek nem modernül gondolkoztam.

Ez a pont a lenedő feleségem kitűnő gazdasszonyi tehetsége volt. — Leghenczegőbb pillanatomban kész voltam magas pódiumomról leszálni a beszületes polgárisaság terére, ha a feleségé gazdasszonyi képzettsége került rita alá; s ezért — a házi nőnél okvetlenül megkivánatoló házassági főfeltételért — (a mint ón nevezni szoktam) rekedité ritatkoztam egyik-másik pajtásommal.

Sokszor voltam közel, hogy karcsu derekakat átölelve remegő hanggal, ége fordított szemfehérekkel — a mint dukál — elzengjem egyik másik kicsikének szivem zugó stb. érzelmeit. Ilyenkor azonban a polgárizmus gondolata nyitlalt át rajtam. Azonnal elkezdtem — nem a leányokat élelni, hanem — a gazdasszony szép, gondos és terhes hivatásáról beszélni.

Rendesen igy feleltek:

— Ugyan barátom! hát azt hiszi, hogy kelemes ha a feleségén a rántás illatát érezi? Pfuj! azt nem tenném!

Avagy igy szólt a válasz:

— Sajátságos ember maga édes Géza, azt hiszi, hogy a feleséget tán a pékek megbuktatására veszik! Oh be naiv! hahaha!!

Ilyenkor persze már elállott szivem árjának zugása!

De végre! végre találtam egyet, egyetlent az egész világon, csupán szakasztott egyetlent, kinek párja nem volt. Már t. i. eértem ismét azon fentjelzett karcsuderékkal szerepelő pillanatig s az ezt követő kedvenczemnéig, a mikor Franciska kijelentette, hogy ő szenvedélyes gazdasszony! Ha az a hires tudós ki nem találta volna, hogy a föld forog — én most okvetlen felfedöztem volna ezt a rengeteg természeti csodát — legalább velem ellentétben forgott volna a ház, a szemem előtt ragyogó betűk tánczoltak sz. g. a. d. ny. ó. stb. — a mikből mind csak azt lehetett olvasni, hogy ő az egyetlen, páratlan szenvedélyes gazdasszony.

Ezer szerencsém, hogy az édes jó mama (egyetlen! a kinek leánya szenvedélyjel gazdasszonyi) a világ első mamája belépett; különben tovább forgott volna a föld. Igy azonban kissé megállapodtunk.

— Asszonyom! — szólék (de nem éleltem meg) asszonyom! egy czél, egy ideál volt czélom vezérlő csillaga! Koresni egy nőt, a ki feleség és jó, kittűnő, szenvedélyes gazdasszony!! Megtaláltam! Tegye az életemet boldoggá, adja ide Franciskát.

— Uram — szólt a világ mintamamája, üljön le.

Leültem, mert bizonyosan most vele fordult a föld egyet-kettőt.

— Uram — szólt másodszor, — ön nem tudja, mily kincset nyerhetne lányomban. Tudja meg, hogy a gazdasszony a házban a lüktető szív, az élet; semmiből teremtő, kevésből dusan alkotó, manapság ritka lény, manapság csak ideál.

Ön is szenvedélyes gazdasszony vagyok, anyám, nagyanyám és nagyapám is azok voltak. De önök férfiak ezt nem értik — hisz a férjem is oly érzéketlen, hogy kávéházban fogyasztja el ebéd után azt a lőrét, a mit itthon, mint a nektár uram! erősen és czukrosan, vastagra fövve mint isteni feketét kaphatna meg! De önök férfiak és, — és — —

A háláttanság, rettenetes, durva háláttanság! asszonyom én igérem, hogy a kávéházba sohsem fogok menni.

Végre már az eljegyzési kártyákról vitatkoztunk.

— Csak egyszerű édes fiam uram, a jó gazdasszony mindenben takarékoskodik.

— Boldog voltam. Rohantam a nyomába

Szerettem volna oda nyomtatni a tudósitókra, hogy Gondossy Franciska Nagyfalváról — kittűnő gazdasszony — eljegyeztetett stb. stb.

Szerettem volna odiratni, hogy pukkadjanak ki azok, a kik rőgeszmének nevezték az én ideámat.

Éjjelenként álmomban a világot körülutaztam (Verne Gyula regényei nyomám) s keresztem a világon egy utmadik gazdasszonyt.

Nem kaptam sehol. Newyorkban (éjjel álmomban persze) meg épen nagy dob volt fölkötve nyakamban, s a tótéren kihirdettem, hogy ha még egy szenvedélyes gazdasszony jelentkezik, megmérhetlen jutalmat nyer.

Reggel mosolygva kérdeztem a cselédtől hogy: ugy-e senki sem jelentkezett; — s végtelen boldog voltam.

Mindenki ugy alszik, a hogy tud — s igy hát ehhez senkinek semmi köze; ezen átugorva egyenesen elérhetünk már az én kedves otthonomba a drága egyetlen, csakis egyedüli páratlan szenvedélyes gazdasszony feleségemhez.

Mily boldogan ölelltem át hazatéréskor, ha a konyha ajtóból „felém tutott. Mint zárt karjaimba s csókoltam végig a felgyürt hurnaizt alul kiduzzadó hófehér hamvaszerű puha karokat; — de azért rantásuak szagját sohsem érezteem. Nem biz' én! Hogy hallgattatam el csacsogó szájacskáját, mikor elősorolta, hogy ma a petrezselymen, tojáson, hesson mennyit takarékoskodott!

Dühvel gondoltam azon istentelenekre, kik káramoljak azzal a világ urát, hogy miért adott szájat a feleségnek.

Hát nem durva lelkűek azok?! Hiszen hat szája volna bár, hogy mindenikkel takarékoskodhatnék az én drága tubim, hogy mind a hatot lecsókolhassam.

Hát mikor pirulo arczczal repül be s hozza a még langyos, fosztós kalácsot, hogy végig csókolom mind a tíz rózsás ujját s a

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.

Baross Gábor neve elválaszthatlan Magyarország fölvirágzásától: maga a nép egy korszak jellemzése, a nehéz kitadelmek, a merész eszmék s a fényes sikerek korszakát.

Az oszlop kidült alólunk; de a fényoszlop megmaradt, mely a pusztában vándorló nemzet előtt tovább is világitani fog s vezérli azt a magas czél felé, melyet magának megérni a kemény sors nem engedé.

Vajha a nemzet elérje!

De akkor se feledje el, hogy a ki az ut nehezét megtörte; annak halhatatlan neve „Baross Gábor!"

Hajh de mit ér mind ez a magasztalás, ha öt fel nem tudjuk vele költeni többé! Ha csak akkor tudjuk felismerni nagy embereinknek értékét, a mikor azoknak az örnyéke az egész országot beteriti!

Áldott legyen az égben és a földon!

Jókai Mór.

Brassói magyar prot. jótékony nőegylet.

— Tudósítás a közgyűlésről. —

A fentirt nőegylet folyó hó 14-én d. u. 3 órakor tartotta meg idei közgyűlését az ev. ref. templomban, mely iránt azonban az egylet tagjai nem valami nagy érdeklődést tanúsitottak, a mennyiben tán az egylet 13 évi fennállása óta, ez alkalommal jelentek meg a legkevesebben. Ennek okát különben abban véljük találni, hogy a közgyűlés kezdete előtt és alatt majdnem folyton esorgott az eső.

Miután elvasóközönségünket bizonyára érdekelni fogják ezen közintezlet- és bocsátásnek örvendő a városunk társadalmában hiányt pótló egylet ügyei: közgyűlésének lefolyásáról a következőkben kisértjük meg lehetőleg hü tudósitást adni.

Az egyesület lelkes és áradhatlan buzgalmu elnöke, Bauer Jánosné, eddigi szokásához hiven, most is igen szép és jól átgondolt beszéddel nyitotta meg a közgyűlést, mit a közgyűlés zajos éljenzéssel fogadott.

A mult közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesitése után Balázs Péter egyleti jegyző évi jelentése következett, melyből, mint fontosabbakat, a következőket emlitjük meg:

A nőegyletnek az 1891-ik évben volt 30 alapit-, 69 részvényes- és 37 pártolótagja. Orvosa az idén is volt dr. Kovács Áron m. kir. honvéd-ezredorvos ur személyében, ki a nőegylet által hozzá utasitott szegény betegeket ingyen gyógykezelte. A dr. urnak ezen emberbaráti tettéért a közgyűlés köszönetet szavazott.

---

teremtés mostohaságáért szinte nehezteleik-hogy hat hezet nem sad annak, a ki szenvedélyes gazdaszony.

Szerettem volna kiállani az ablakhoz s bekiáltani a szomszéd sütőhez: Ime szerencsétlen embertársam, hivatásod a kalacs, de a feleségem ütöttjét le nem fűzöd. — De nem tesszem, mert sohsem tudható, mikor lesz véletlenül az ember rosszoruliva a más kalácsára

Boldog volnam szóval és szó nélkül.

Egyszer hazatérve diadallal vittem régi pajtásomat magamhoz, a ki gyakran gunyolt régeszémért.

Erős bosszut akartam állni rajta. Erős, fekete, tüzes kévával akartam elöbditni s foszlós kalácsczal holtra étetni a világgyülölő fajzatot.

Sötét bosszuval fenyegettem mosolygó arczom alatt, s guttattettó kávéról töprengettem.

Odasugtam a feleségemhez. Elhalványult az édes kicsim örömében, hogy most vizsgáznátk.

Jó óra multva ott kapom az én drága aranyosomat a szomszéd szobában nyögve. Ijjedten kérdezem kétségbeesés között.

— Semmi baj lelkem sugja fülembe, de már a hatodik szomszédig jár a lány és sehol nem kap két személyre való kávét, s az a gazember sütő ma nem sütött, mert munkaszünet van! — Ilyen gazdaszonyokat soha sem láttam! — sóhajt fel.

Barátom szólók visszatérve, feleségem gyöngélkedik kissé. Megbocsáss, ha könyteleu leszek veled kávéházban tölteni az időt.

Az egylet tagjai azon régebbi szokás helyett, hogy a szegényeknek adott ruhákat varrónő: által varassák, megvarrtak maguk s az igy eszközölt megtakaritást, ez idő szerint közel 50 frtot, az uj ev. ref. templom számára kösztiendő Urasztalra fordität.

Az évi rendes bevétel 504 frt 73 kr volt, miből 14 frt 84 krt mélt. Maurer Mihály czisz. és kir. kamaras főispán ur, a nála idő-évi tüdvözletek megválása czimén összegyűl összegen 441 frt 54 kr értékkel szegyűlt. A kiadás 383 frt 94 krt tett, az alaptőke pedig gyarapodott 120 frt 79 krral. Az egylet jelenlegi vagyoni állása 2679 frt 46 kr és tartalék vagyis majálisi alap czimen 80 forint 23 kr.

A nőegylet szegényeit a lefolyt évben összesen 441 frt 54 kr értékkel segélyezte. Ebből 156 frt 84 kr pénzbeli segély volt, továbbá 112 szegény özvegy és iskolás gyermek közt kiosztott vallás és nemzetiségre való tekintet nélkül 110 darab ruhanemüt, 46 pár lábbelit, 3 öl tüzifát, 4-ed ölenként 12 szénélynek és karácsonykor nagy mennyiségü konyeret, kalácsot és gyümölcsöt. A segélyezésekhez városunk közönsége is hozzájárult mintegy 197 frt 08 kr értékü tegyes adományaival. Az adakozóknak — kiknek nevét itt helyszűke miatt nem adhatjuk — a közgyűlés forró köszönetet szavazott.

Az egylet rendkivüli jövedelmei is voltak a filléréstyékeből. Az egyesületi évi folyamán tartott 6 fillérestelly tiszta jövedelme 371 frt 46 krt tett. Ebből a nőegylet 50 frttal a Mária-Dorothea egyletnek, 25 frttal a Brassómegyei Tanitótestület Segélyegyletének lett alapitó tagja; 20 frttal segélyezte a helyb. E. M. K. E. ovódákat, 205 forint 89 krjutczárt küldött az árvamegyei inségesek segélyezésére és végül 24 forintot az E. M. K. E. pénztárába fizetett be az ez előtt 2 évvel tett 100 forintos alapitvány III. részlete gyanánt.

A fillérestelyek müsorában, valamint az okt. hó 3 án tartott közvacsora rendezésében közremüködőknek is, egyenkint és összesen, hálás köszönetét fejezte ki a közgyűlés, kiknek diszes névsorát, sajnálatunkra, szintén hely szüke miatt nem közölhetünk.

A nőegylet mult évi május hó 24-én, a Lövölde nagy termében egy majálist is rendezett s ez alkalommal az a magas kitüntetés érte, hogy József főherczeg Ő Fensége — épen varosunkba érkezvén — fényes kiséretével együtt ezen majálison is megjelenni kegyeskedett. Itt az elnöknővel és a választmány több tagjával folytatott társalgás közben, élénk érdeklődést tanusitott a nőegylet működése iránt. S megtudván nemes czéljait, valamint azt is, hogy mily nagy mérvben sikerült azt évenként elérnie, — Ő Fensége ezek iránt magas elismerést kegyeskedett nyilvánitani.

Ezek voltak a fontosabb részletek az évi jelentésben.

A tárgysorozat rendjén a pénztári jelentés következett, melynek adatai az évi jelentésben már kitüntetrtek s azért itt nem is mételjük. A közgyűlés Jakó Pálné urasznynak, ki az egyletnek alakulása óta pénztárnoka, az oly hosszu idő alatt hű és buzgó sáfarkodásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott s miután a pénztárvizsgáló bizottság álisi az egylet pénzei rendben találtatnak, — neki a lefolyt évről a felmentvényt megadta.

Az inditványok közül, mint fontosabbat fölemlitjük a Bauer Jánosné elnöknő által bodatott. Ez ugyanis abból áll, hogy a nőegylet a szegényeknek bár télen át való élelmezése czéljából egy népkonyhát állitson fel. A közgyűlés megbizta a választmányt, hogy ezen ügyet tanulmányozza, előkészítse s ha lehet kisérletet is tegyen.

Következett a tisztujitás. Bauer Jánosné elnöknő és az egész tisztikar, megkösönöve a közgyűlésnek az eddig belője helyszerü hiralmát, állásairól lemondott. Mire a közgyűlés Bauer Jánosnét az egylet fejlesztése körüli érdemeiért többek inditványára, tisztelettelli elnöknek választotta meg. Csorba Sámuelné alelnöknek, Jakó Pálné pénztárnoknőnek. Vesztprémy Józsefné gazdának és Balázs Péter jegyzőnek pedig az egylet érdekében tett fáradozásaikért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A tisztujitás tovább folyván, elnöknőnek közfelkiáltással megválasztatott mélt. Sassy Frigyesné m. kir. honvédezredesné, alelnöknek Kaszó Andrásné, pénztárnoknak Kozma Józsefné, Gazdának ujból Vesztprémi Józsefné, titkárnak ujból Vesztprémi Ida és jegyzőnek Téglás Lajos.

Az uj elnök és alelnőknének a gyülésbe való meghivására a közgyűlés azonnal két tagot küldött, kik ott csakhamar meg is jelentek. Közgyűlés zajos éljenzéssel, tiszt. Molnár János ur pedig üdvözlő beszédet fogadta őket. Elnöknő szép beszédben köszönvén meg a közgyűlésnek beléje helyezett bizalmát, igérte, hogy a választmány támogatása mellett igyekezni fog a már oly jó hirnevet szerzett nőegylettet továbbra is megtartani azon niveaun, melyre fáradhatlan buzgalmu elődje emelte s a melyen jelenleg is áll.

A mint ezekből látható a „Brassói magyar prot. jótékony nőegylet" ügyei iránt jó kezekben vannak s mi részünkről nem kivánhatunk egyebet, mint azt, hogy Isten áldása legyen további működésében is!

. . . . Zsu . . . r.

Román lapszemle.

A Gazeta magyarul beszél. Ez som történt meg vele talán soha életének 55 esztendejo alatt. Egy fellengyelő és egy gör. kath. tanitó párbeszédét közli Szabolcsmegye Nyir adony községből, a magyar nyelvü lakosokat azért, mert történetesen görög katholikusok, minden áron elakarja Vancu tanitó romanositni.

Rég foly ott már ez a hecza. Április 27-én délelőtt 8 órakor Vancu tanitó épen a tanitáshoz fogott, midőn a kir. tanfelügyelő váratlanul a kőzs. jegyzővel és a gör. kath. lelkészszel az iskolába lépett s kérdezé a tanitótól, hogy mit tanit és ez megmondotta. Látva a tanfelügyelő, hogy az órarend román nyelven van irva, azonnal leszakitotta a falról és oklevél (?) kezdé fenyegetni a tanitót, mondván: Én becsukatom magát, hogy mer oláh órarendet falra függeszteni? Tanitó: Azért, mert ez román iskola. A gör. kath lelkész rátámad a tanitóra s igy szól: „Hát tanitó ur nem tud kivül beszél?" Tanitó: Még nagyon is jól tudom. Lelkész: „Miért használ hát oláh órarendet az iskolába?" Tanitó: Azért, mert ez román iskola. A kir. tanfelügyelő kimondhatlan dühvel támad a tanitóra, mondván: Maga szembeszál a hatósággal, aida ide az oklevelét. Tanitó: Erre nincs törvény. Ezután a tanfelügyelő az órarendet egy gyermeknek adja, hogy olvassa, mire a tanitó megjegyzte, hogy az a gyermek más nem arra való. Tanfelügyelő: „Hallgasson, ne beszéljen, mikor én beszélek." de mégis követelte, hogy egy nagyobb gyermek olvassa el, a ki meg is tevé. Erre (?) azután a tanfelügyelő még nagyobb dühbe jött és mondá: „Maga kényszeriti ezeket a derék magyar fiukat az oláh nyelvre!" Tanitó: „Én nem kényszeritem, mert ezek mind románok". A tanfelügyelő megkérdezte a gyermekeket és azok — természetesen magyarul, — mind azt felelék, hogy ők románok. Erre a tanfelügyelő csábitani kezdé őket, hogy mondják azt, hogy ők magyarok, kérdezé, hogy minő valásuak. A gyermekek azt felelék, ők gör. kath. románok. A tanfelügyelő ismét csábitani kezdé a gyermekeket, hogy ők csábisa a gyermekeket, mert e román valása nincs, hanem csak román nemzet gör. kath. hivekkel. Na már erre a tanfelügyelő nemcsak dühbe jött, de gorombán igy szólott: Maga sok kellemetlenséget okozott itt Szabolcsban. Ezután kalapját vévé, mondá: „Maga szembeszáit a hatósággal, itt két tanum" s a jegyzőre és a gör. kath. lelkésre mutatva a azután kiment velük az iskolából, elvivén a román órarendet is, mondván: „Feljelentem, feladom". Most már kérni fogja — igy végzi magyar párbeszédét a Gazeta — Vancu tanitónak megbüntetését azért, mert a fennemlitetteket merte mondani, Innen a tanfelügyelő a község házához ment s ott a nagyok előtt mondá, hogy szégyen, hogy ők románul beszélnek s románul tanitatják gyermekeiket. A nagyok azt felelték, hogy nem hagyják el nyelvüket a mig élnek. Azt a feletelet természetesen magyarul mondták. „A tanfelügyelő pedig lepraszoztota őket, mert nem értik saját érdekütket." Egy beszélte ki magát magyarul a Gazeta, de a gyengébbek kedveért zárjel között romanul is. Azonban a párbeszéd bevezetése az is még valami, a mit itt kivonatban közlünk. Ismét a nyiri románok szenvedéseiről szóna. Az üldözések nem szünnek. A román nép vezetőit e megyében naponta vak dühvel támadják meg a sveen magyarok azért, mert a néppel a szép román nyelven merészlenek beszélni". „Vancu a derék tanitó nemzeti jogára hivatkozott, stb.

Olvasóink is jól tudják már, hogy itt nincs román nemzetiségi üldözésről szó. A magyarokat akarják ott minden áron elolásositni csak azért, mert azok görög katholikusok, holott épen Szabolcsmegyében annyi a gör. kath. magyar, mint sehol egyebütt. Szó volt egykor arról is, hogy külön magyar gör. kath. püspökséget alakitsanak. Nyomban közvetkezik erre a Gazetában „A 11 ik órabar" czikkszorozat a román népneveles érdekében. Elbeszéli, hogy ő mennyit irt, fáradott azért s azt kapta válaszul, hogy ne beszéljenek azok a tulzó nationalisták olyan sokat, hanem tegyenek is a népért valamit. Most aztán a nagy pipáju nationalisták feletik vissza az érseknek, hogy ők menjenek elő jó példával és a nationalistak követni fogják. Örvend, hogy az érsekek megmozdultak, a néphez fordultak t. i. a tanitók fizetésének biztositása érdekében. Lám, a Gazetának volt igaza, midőn mindig azt hogodulte, hogy „Előre papok a kereszttel"! Mi nem kereskő, hogy kinek van igaza. Előttünk fő dolog az, hogy a tanitók fizetése biztositassék, hogy az olvasunk többé olyan szomoru aradmegyei tanügyi állapotokat.

Cz.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Örvendetes tudósitás. Gröf Csáky Albin vall. és közokt. m. kir. miniszter ur a brassói Emke örödé fennállását nagylelkü adományával biztositotta. Áldja meg érte az egek ura!

— Baross Gábor miniszter elhunyta alkalmából, folyó hó 17-én a róm. kath. templomban ünnepélyes requiem fog tartatni, melyen meg fogunk jelenni a különféle hatóságok.

— A brassói m. kir. állami fóreáliskola tanárai megszomorodott szivvel tudatják, hogy szeretett kartársuk Bäuerle Ferencz rendes tanár életének 38-ik, buzgó tanári működésének 10-ik évében, folyó hó 12-én Vaskuton, szerettei körében, hosszas betegség után jobblétre szenderült. A boldogultnak hűt testemet f. hó 14-én délután 4 órakor fognak Vaskuton a róm. kath. egyház szertartása szerint beszentelteini s az ottani sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat ugyancsak f. hó 14-én délelőtt 9 órakor fog a helybeli plébánia templomban az egek Urának bemutattatni. Brassó, 1892. május hó 12-én. Nyugodj békén!

— Bäuerle F. fóreáliskolai tanár lelkiüdvéért ma d. e. a róm. kath. templomban ünnepélyes gyászmise tartatott.

— — „A vörös sapka", Vidor Pál kitünő s kedves jelenetekben bővelkedő népszinmüve kerül holnap előadásra az iparos ifjak egylete által az „Unió" termében mint ezt már jelentik is. Időlétöti volna a darabról már most szólani, ezt fontartjuk magunknak előadás utánra, mely hisszük, hogy jól fog sikerülni; csak az lenne kivánatos, hogy közönségünk tömeges pártfogása által az anyagi sikert is biztositsa. Ujságunknak bizik a sokszor tapasztalt pártfogásban s mi is azt óhajtjuk, vajha szorgalmas törekvésük által jól megérdemelt anyagi siker ez alkalommal se maradna el.

— Kisvélemény. (Következő sorokat vettük:) A „Brassó" f. hó 12-én megjelent 57. számában a tárczában a róm. kath. iskolák majálisáról irva E. azt mondja: „ki-ki ismeröseit meghivta — hogy *ugy szélkelyesen szólva*: **fölvárja** *vendégeit.*" Miután ón bátorkodtam székelynek születni és gyermekkorom évei tisztán magyarajku székelyek közt töltve, ezektől tanultam a magyar beszédet. s gyakran vendégeskedtem náluk, pedig schol sem *vörtek fél*, sem alá: azért a fenti kitejezésnek nemcsak székelyes, de általában magyaros voltát is (székelyesen szólva) kerekan tagadom. A Ballagi szótár (német-magyar rész) ezt mutatja: aufwarten: fölvárja kedveskedni asztal körül. szolgálni valakinek valamivel (asztalnál ásvay egyebütt). A székely főképpen *jó szivvel lát*, azután *megkinál*, *ellát* vendé-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

get és jó barátot; s ha nagyobb urral van bajá, akkor azt *megtiszteli*, de (az)kelyesen szólva). Ha megölik sem vár fél, avagy le soha vendéget. Bár a székelyekre sok féle tréfát s adomát reáfognak, legalább azt a képtelenségemiatt is már nem igaz állítást ne koczkáztassák, hogy azokban a magyar beszédet német szótárnak tüskén bokron keresztül lefordított szavaival beszéli. Különben a szerkesztőség vörös irónjának és R. urnak is székelyesen — be esültettel legyen mondva — vagyok tisztelője; Mékant.

— Térzene. Kazinó zenekarunk minden vasárnap fél 12-től fél 1-ig és minden kedden délután 5—6-ig térzenét rendez. A holnap majus 15-én tartandó térzene műsora a következő: 1. Milócker: „Felföldi hangok" induló a „Vasárnapi gyerek" operából. 2. Suppe: Ouverture a „Költő és pór"-ból. 3. Strobel: valtoraik fel vadászkürtre. 4. Volkl: „Szerelmi üdvözlet" polka francziso. 5. Verdi: egyveleg „Otheló"-ból. 6. Sommert: „A 82-ik ezred indulója."

A városi zenekar ruhőfu május 16-án este fél 6 órakor a sétatéren fog játszani; előadandó darabok: 1. Radetzky-szobor induló Král J. N.-tól. 2. Ünnepi Ouvertoure Suppétól. 3. „Vasarnapi gyerek" keringő Milócker-tól. 4. „Kózsa az erdőben" Fischer J.-tól. 5. „Vasarnapi gyerek" négyes Milócker-tól. 6. Balletzisne „Vasárnapi operáb.", Marschnertől. 7. „Fedra" induló Piala J.-tól.

— Egy esperes végrendelete Brassóban. Sokan emlékezhetnek még olvasóink közül Baracsi Josifu brassó gör. kel. esperesre, arra a kis termetű, szelíd lelkű lett férfiura, a ki szóban barátja volt a magyarokkal, a ki Szentiványi Gyula főispánnak tisztelettére 1882. tavaszán oly fényes ebédet adott volt a „Zöldfa" vendéglőben, melyen jelen volt a brassói magyarság és románság szépjava. Mint a Gaz. jelenti, Romanból (43. sz.) olvasuk, a néhának végrendelete, a ki 1883-ban hunyt el, csak 1891-ben került a nagyszebeni gör. kel. főconsistorium színe' elé. E végrendelet szerint a néhai a következő összegeket hagyományozta: A bolgárszegi Sz.-Miklós egyháznak 400 forinttot és egy ezüst gyertyatartót. A hosszufalusi alszegi és felszegi gör. k. egyháznak iskola alapra 300-300 forintot. A zajzoni gör. kel. egyháznak szintén iskola czélra 200 forintot. A bácsafiusi gör. k. egyháznak ismét iskolai czélra 100 frtot. A brassói esperesi alapra két tuhen 300 frtot. Szép könyvtárát is a brassói és hosszufalusi gör. kel. román iskolának hagyta. Összesen tehát 1600 forintot hagyott készpénzben mind iskolai czélra. Különös, hogy ily későn került a végrendelet Brassóból Szebenbe, de valószínű, hogy a hagyaték tisztázása miatt történt. Áldott legyen emléke.

— Halandóság Brassóban. April 19—25-ig elhalt összesen 14 egyén. Ezerre 22·2 esik.

— Tót vendégek látogatták meg városunkat ebben a román gymnasiumot, Bolgárszegben a gör. kel. Sz.-Miklós templomát, a belvárosban pedig a fekete templomot. Csakis azért (?) fáradoztak-e Brassóba, a honnan azonnal tovább utaztak. A Gaz. ohnjija, hogy ez a látogatás jó lele legyen a román tót vizsgálatra. Turócz-Sz.-Mártonból szól szerencsénk hozzájok u. m. Svetozár-Hurban Vajanskyhoz a „Narodny Novini" szerkesztőjéhez és Csasko nagykereskedőhöz. Ennek azután fele sem tudom épen Turócz-Sz.-Mártonból fáradtak a jó viszony — penttru vittorele nostre rapusuri — kedvezőt. Ovend is ennek a Gazeta.

— Elgázolás. Mint a Gaz. írja. A helyi vasutón egy bolgásszegi románnak a vonat összezuzta szekerét és egyik lábát. A Gaz. hibáztatja a városban a sebes hajtást, a mely — ugymond — a rendes vonatokhoz hasonló. A szerencsétlenség ijjel történt.

— Csak nem férnek bőrükbe. A brallai, tulajdonképen erdélyrészi románok „Kárpát", „Liga", „Furnica", „Vulturi" s mi minden kalap alatt készülnek megtünnepelni a balázsfalvi hires gytlés — 1848. majus 15 — évfordulóját, mert ott 40 ezer román gyűlt volt össze. Hazugság. És proklamálta a jobbágyság eltörlését. Lesz román zászló, mint a fuszál, lesz hűhó, eszem-iszom, és fogják szidni — a mi fűdolog — zsarnok magyarokat. Még a Gaz. sem korrigálja ki azt a bolond beszédet, hogy a jobbágyságot nálunk nem Balázsfalvan törölték el De ha igy szabó . . . .

— Az E. M. E. „Hétfalusi kör" választmánya május hó 9-én d. u. a csernátfalusi áll. isk. helyiségében népes gyűlést tartott, melynek nevezetesebb tárgyai a következők voltak: 1. A mult gyűlési jegyzőkönyv felolvasása. 2. A igazgató válasszatnak az erkezett átiratok olvassa és végrehajtása. 3. Indítványok. A Budapesten tartandó Emke közgyűlésre képviselőkül kiküldetnek Bede Dániel felső népisk. tan. és Rusz János türkösi ik. jegyző. A márczius 15. ünnepélyt rendező bizottságba beválasztatnak az elnökségen kívül: Domokos István, Neumerker Gyula, Sipos János, Bede Dániel, Dr. Póka Dezső, Hofman János, Fejér Gyula, Zsévald Ferencz. Bede Dániel indítványára kiküldetett szintén egy bizottság, egy Emke-dalárda és működelő kór alakítása, illetőleg alapszabály készítésére. Kiss Árpád indítványára pedig elvileg elfogadta hogy a valasztanmányi tagok egyforma magyar ruhát készítessenek. Az Emke Brassóban egyszi fiók választmányától érkezett azon átiratra, hogy a kór a begyűlendő pénzekről havonkint számoljon el neki. a kövtekező határozatot hozta: Midőn az Emke tagjai a megyei fióktól elváltak és egy külön Emke-kört alakítottak, azt azon czélból tették s a központtól is azon igérétet nyerték hogy ezen kór önállóan és a megyei vaasztmánytól teljesen függetlenül működhetik s minden tekintetben csakis a központtól fog függni és összeköttetésben állani, a mint azt a körponti be is változtá, a mennyiben mindennemű érteslt téseit direct e kór elnökségéhez küldötte; miért is a megyei valasztmány felhivásnak eleget nem tesz a begyűlendő pénzek felszólítás levonásnál, a központba fogja elszámolni.

— A pácsán a régi használtanlan gör. kel. templomot Munteau Jordán brassói arvaszéki hivok egészen újból építtette tobb rokona áldozatkészségéből. Elismerésre méltó szép áldozat, mi nélkül a templomot a hivek szegénysége miatt soha sem építtetik volna fel.

— Csernátfaluból irják a Gazetának, hogy ott április hó végén nagy ünnepélyességgel tették le az uj gör. kel. iskola alapkövét. Felolvastak az alapba tett emlékiratot, de a melyet nem közölnek. Ideje volt már, hogy egyszer hozzákezdjenek, mert a régi iskolaépület már nem felelt meg a mai igényeknek. Az ünnepségi iraton tecorunt magnum aldomasiu. Egészségüre vajék.

— A hosszufalusi villámcsapásról még következő részletes tudósítást vettünk ottani rendes levelezőnktől: Szeszélyos villám. Hosszufalusi Csabai András nevű gazdasember majus 9-én egy szekér tragyát szállitott a mezőre. A faluiol nem messze egyik ökrét lesujtotta a villám s ez társával együtt összerogyott. A gazda fölkezet a lérára támasztva, ballagot a szekér mellett. Ő is földre bukott s csak a segélyére siotó nezi munkások vizzel vala dörzsölése következtében tért eszméletre. Karján és hátán fekete barázdak látszanak, villagosan mutatván, hogy a villám élet is érintette. Szekeron hordalaza s most orvosi ápolás alatt van. A különös villám a szekeron levő trágyahalomba feltűtt vasvillát is folkeresse, nejelő izzé porrá zuzta, vasát pedig feléredoba a szekérről s a földbe jókora gödröt tütött. Valami nagy vihar, égi háboru épen nem volt s eső is kevés az eset idején.

— Baross Gábornak, a korán elköltözött vasminiszter legujabb, többféle alakban megörökitett fényképét fogja hozni, a legszebb képes hetilap, a „Magyar Genius". A többek között egy remek fényképtelvételt, mely azon jelenetet ábrázolja, melyben a 19-ik század legjeneziálisabb minisztere utolsó utjában kisérettével megtöltött a vonatot. A fényképfelvételen kivül megportosítani fogja Baross szuggrammjait a politikai életünk egyik kitünőségétől fog honi neerologot.

— A nagy-szebeni m. kir. postás távirda igazgatóságnak egy hirdetménye az igazgatóság kerületében alkalmazott I. és II. osztályú szolgát egyenruházatának előállitásához szükséges szabóumukat ajánlati úton való biztositását illetőleg, a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában az érdekeltek által betekinthető. Az ajánlatok f. évi junius hó 2-ig nyujtandók be.

— A nagy-szebeni mór bozárt gör. kel. zsinaton elhatározták, hogy felíratot intézünek az országgyűléshez, kérvén azon törvényjavaslat visszavonását, a mely a tanitók fizetésének jobbitását czélozza, mert ez a tajavaslat az egyház önkormányzati jogába vág s a tanitókhoi politikai ügynökökot nevelne, kik a kormány kegyétől függenének. Na, gondoskodott azonban módozatokról arra az esetre, ha az a törvényjavaslat mégis törvénynyé fogna váini.

— Hány czigány van a földön? Cora olasz tudós szerint Európában van 800 ezer. Ebből Romániában 250 ezer, Magyarországon 150 ezer, Törökországban 35 ezer, Oroszországban 80 ezer, Spanyolországban 40 ezer. Összesen 195 ezer. Kis-Ázsiában 70 ezer, Persiában 20 ezer, Afrikában ennek részei részében és Szudánban mindenütt el vannak terjedve. Amerikában, főleg Brasilia és az Oczeani szigeteken Cora egy millióra teszi számukat. Scheiztban legjobb 1413-ban, Olaszországban 1422-ben, Párisban 1426 ban, Angolhonban 1430-ban, Oroszországban 1500-ban jelentek meg legelőször. Midőn Spanyolországból 1492-ben kiűzték őket Oroszország és Magyarország adott nekik menedéket.

— Szenzációs letartóztatás hírét jelentik Nagy-Becskerekről. A közeli Itsebén ugyanis a minap leégett a Schuer-féle gőzmalom és a rendőri tüzvizsgálat alkalmával több ponton félig meggétt petroleumos kanóczdarabokat találtak. Ezen gyanus jelek alapján a csendőrség meginditotta a vizsálatot s csakhamar kideríttette, hogy a fűtő gyujtotta fel a malmot. Az illető rögtön elfogták s az meg is vallotta, hogy maga a malom tulajdonosa Schuer biztatta rá a tettre, mondván, hogy ha felgyujtja, egész életére boldogga teszi. Schuer, a fűtő ellodása szerint biztos helyre vitetett minden gabona-készletet s aztán maga a fűtő táviratozta meg neki a tüzet ezen egy szóval: „Megtörtént! A csendőrség mindezek alapján Schuert, mikor Bécsből visszaérkezett, azonnal letartóztatta. Az eset városszerte nagy feltünést kelt.

— 104 év. Aszodon a napokban egy asszony életének 104-ik évében hosszabb gyönge kedés utána meghalt. A megboldogult az utóbbi években teljesen egészséges volt s látása is csak kevéssé gyengült.

— Házafestékek. Ezen festékek a kereskedőket házak más szinekben és aszinekben, legjobb minőségü mészben feloldható, az olajfestéshez teljesen hasonló, szállít a Kronsteiner Károly czég Bécsben III. kerület tőut 120. szám a. Eddigelé igen nehéz volt jó és tartós festőket találni a házfacsadok szineczésére s azért azon kisegitő eszközhöz folyamoltak, hogy a házat olajfestékkel mázolták, az egészségre való káros hatás tekintetbe vétele nélkül. Egy házunk pórusai ugyanis, ha annak iskói egészségesek akarnak maradni, el nem dugaszolhatók s ép ezért lehet a fenti czég érdemeiul betudni, hogy annak festékeivel a házat nemcsak szépen és olcsón; hanem az egészségnek is megfelelőn festhetik. Építészek és más szakemberek is már régen elismerték ezen festés értékét és ezer meg ezer ház mutatja ezen készitmény hasznavehetőségét. Ezen facsadestékek Bécsben jelenleg az északiszutl pályaházinak és a Práterben a rotunda javitásánál használtatnak a bárki is személyesen meggyőződhetik e festékek szinintszaságáról. Sajnos, hogy utóbbi időben e gyártmányok hamisitása is előfordul, és pedig olyképen, hogy a czég mintaknyvei mutattatnak elő, de használatra más festékek küldetnek. Tehát óvatik a kőzönség utánzatok vásárlásától s a festékek czak akkor ezen gyárból valók, ha a csomagolás is a teljes czéggel van ellátva.

Vasuti menetrend.

Vonatindulások. *Budapest felé*: Vegyes vonat 4 óra 20 perczkor reggel; gyorsvonat 2 óra 48 perczkor délután; személyvonat 7 óra 23 perczkor este. *Bukarest felé*: Gyorsvonat 5 óra 15 perczkor reggel; vegyesvonat 11 óra délelőtt; gyorsvonat 2 óra 19 pkor délután. *Zernest felé*: Vegyes vonat 8 óra 35 pkor reggel; vegyes vonat 4 óra 55 pkor délután. *Kézdi-Vásárhely felé*: vegyesvonat 8 óra 30 pkor reggel és 2 óra 10 perczkor délután.

Vonatérkezések. *Budapest felől* Vegyesvonat 10 óra 5 perczkor este; gyorsvonat 2 óra 9 perczkor délután; személyvonat 8 órakor reggel. *Bukarest felől*: Gyorsvonat 2 óra 18 pkor délután; vegyes vonat 6 óra 58 pkor este; gyorsvonat 10 óra 17 pkor este. *Zernest felől*: Vegyes vonat 6 óra 29 pkor reggel; vegyes vonat 1 óra 44 perczkor délután; *Kézdi Vásárhely felől*: vegyes vonat 8 óra 8 pkor reggel és 6 óra 38 perczkor délután.

Felvilágosítást szívesen ad a városi menetjegyiroda, Kolostor-utcza 11., hol jegyek válthatók és podgyász feladható.

Budapesti értöktözsde.

1892. május 13-ikt árfolyam.

Magyar aranyjáradék 4%-os	190·80
„ papirjáradék %-os	100.60
„ vasuti kölcsön	119·50
„ kel. vasut ill. köv. I. kib.	—·—
„ „ „ „ „ II.	—·—
„ „ „ „ „ III.	147.—
földtherm. kötvény	—·—
„ „ záradékkal	—·—
Temes-bánáti földtherm. kötvény	—·—
Temes-bánáti földtherm. kötv. zárad.	—·—
Erdélyi földtherm. kötvény	—·—
Horvát-szlavon földtherm. kötv.	—·—
Magyar szőlőbizsma vált. kötvény	—·—
Magyar nyeréménysorsjegy kölcsön	144·—
Tisza szab. és szegedi sorjegy	135·¼
Osztrák járadék papirban	95.¼
„ „ ezüstben	95.—
„ „ aranyban	111.¼
1860. osztrák. államsorsjegyek	141·—
Osztr. magyar bank részvény	988
Magyar hitelbank részvény	361.—
Osztr. hitelintézeti részvény	319·—
Ezüst	—·—
Cs. és kir. arany (Napoleond'or)	5·60
20 frankos arany (Napoleond'or)	9.48
Német birodalmi márka	58.60
London	119.80

Nyilt-tér.*)

Selyem-grenadineket fekete és egyéb szinekben méterenként 95 krtól 9 frt 25 krig 18 különféle fajában) szállit, megrendelt egyes ölfonyókre, vagy egész vőrökben is postabér és vámmentesen *Henneberg G.* (cs. és kir. udvari szállító) *selyemgyára Zürichben.* Minták postafordulóval küldetnek. Svájczba czimzett levelekre 10 krajczáros bélyeg ragasztandó.

31 (4—5)

*) Az ezen rovat alatt megjelent közleményekért és azok tartalmáért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

6032/892. sz.

HIRDETMÉNY.

Miután az ipari és gyári alkalmazottaknak betegség esetén való segélyezéséről szóló 1891. évi XIV. t. cz. a folyó évi április 1-én hatályba lépett és a magas magy. kir. kereskedelemügyi miniszteriumnak 1892. évi január hó 29-én 2342/892. sz. a. kelt rendelete szerint egy kerületi pénztár Brassóban is felállitandó az egész Brassó vármegye területére nézve, az összes kereskedő, iparosok és gyárosok, továbbá az összes kereskedő és iparossegédek, valamint az összes gyári munkások ezennel értesittetnek, hogy az ipari és gyári alkalmazottak betegségelőző pénztárának czéljra, a legfontosabb törvényes intézkedések és a kereskedelmi miniszteriumnak rendeleteiről adandó felvilagositás, valamint az 5—5 bizalmi férfiak megválasztása iránt a tanyárja a városi tanácsi ajánlat kitöltetik és pedig:

1. az összes iparosok, kereskedők és gyárosokra nézve az egész Brassó vármegyéből folyó évi május hó 19-én délutáni 5 órakor,

2. az összes kereskedő és iparos-segédekre, valamint az összes gyári munkásokra nézve az egész Brassó vármegyéből folyó évi május hó 21-én délutáni 5 órára.

Végül figyelmeztetnek az összes munkaadók és alkalmazottak arra, hogy az iparhatóság a munkadók és alkalmazottak részéről megválasztott 10 bizalmi férfiakkal együtt a kerületi pénztár iránti alapszabályt és az igazgatósági tagokat, mely a betegségelőző pénztárba fizetendő járulékok alapjáui szolgál, megállapitani tartozik, mindőlegva mindkét résznek saját érdekében áll, a tárgyaláson mentői számosabban megjelenni és oly bizalmi férfiakat választani, kik a munkaadók és alkalmazottak kereseti viszonyait pontosan ismerik és az iparhatóságnak minden kivánt felvilagositást megadni képesek. Brassó 1892. évi április hó 29 én.

A városi tanács.

403 (3—3)

Istituția Bibliotecii Universitare „Lucian Blaga" din Cluj-Napoca a digitizat și pe platforma www.dacoromanica.ro
Ediția Bibliotecii Academiei Române din Cluj-Napoca a publicat și pe www.biblioteca-digitala.ro
Ediția Bibliotecii Universitare „Lucian Blaga"

Sz. 2539—1892.
k. ü.

Árlejtési hirdetmény.

A brassói kir. ügyészség a fogházfőügyelői iroda helyiségei, — valamint a fogházfőügyelő használatában lévő lakosztályhoz tartozó helyiségek kijavitandók s átalakitandók, mely munkálatoknak költségvetéileg megállapitott összege 1551 ft 85 kr.

E munkálatok biztositása czéljából alólirott kir. ügyész irodájában 1892. május hó 21-én árlejtés fog tartatni, melyhez az előirt kellékekkel s 10% bánatpénzzel ellátott irásbeli tart ajánlatok d. e. 11 óráig elfogadtatnak s ez ideig szóbeli ajánlatok is átvétetnek.

Az árlejtési feltételek alólirott királyi ügyészség irodahelyiségében a hivatalos órák alatt betekinthetők.

A kir. ügyészségtől,
Brassó, 1892. május hó 7-én.

Bodó Sándor
407 (3—3) kir. ügyész.

Kiadó lakások.

Az Árvaház-utcza 36. sz. a. házban, a torna-iskolával szemben, az első emeleten.

egy lakás,

mely áll 5 szobából 3 bejárattal, előszoba-, konyha-, kamra-, padlásszobák ból- és pinczéből; továbbá földszinten

egy lakás,

mely áll 3 szobából 2 bejárattal, konyha-, kamra- és pinczéből, kiadó és folyó évi Szent-Mihály napjától elfoglalható.

Bővebb értesités nyerhető a háztulajdonos LANGER TAMÁS urnál, Len-sor, 33 szám alatt. (408) 1—3

Fürdő-megnyitási jelentés.

Bolgárszegben a gőzfürdőn felül az ugynevezett Vasilaki fele kerthen az egészen ujon helyreállitott és Popovits A. Andras ur tulajdonát képező fürdőintézet megnyitatott. Tartalmaz **két szép tágas fürdőmedenczét** egy **zuhanykészülékkel** és jól berendezett **kádfürdőt** mind ujonnan fényezett kádakkal.

FÜRDŐ-ÁRAK:
Meleg kádfürdő fehérneművel együtt 30 kr.

HIDEG TÜKÖRFÜRDŐ:
felnőttek részére fehérneművel 20 kr.
„ „ fehérnemű nélkül 15 „
gyermekek „ fehérneművel 15 „
„ „ fehérnemű nélkül 10 „

A t. cz. közönséget számos látogatásra tisztelettel meghivja

AZ IGAZGATÓSÁG.
400 (2—12)

Horgony-Pain-Expeller.

Ezen régi jónak bizonyult dörzsölést csuz, köszvény, tagszaggatás stb. ellen legjobban ajánlhatjuk a t. cz. közönség figyelmébe. Egy üveg ára 40 és 70 kr. és a legtöbb gyógyszertárban kapható. (197) 13—17

Csak horgonynyal valódi!

Első és cs. kir. osztrák-magyar kizárólagosan szabadalmazott

Facsád-festék-gyár.

Kronsteiner Károly Bécsben, III. ker., Fő-ut 120. (saját ház).

Kiállitatva aranyérmekkel. Főherczegi és herczegi igazgatóságok, cs. és kir. katonai kezelőségek, az összes *vasutak-, gőz-, bánya- és kohó-társaságok* a legtöbb épitőtársulatok, *épitési vállalatok és épitészek*, valamint sok gyártulajdonosok és más birtokosok szallit ja.

Ezen festékek épületfestésére használtatnak, 36 különféle mintában kaphatók kiloként 16 krtól felfelé; mészben oldhatók s az olajfestékhez teljesen hasonlók.

Mintakártya és használati utasitás ingyen és bérmentve.

(409) 1—*

Első magyar gazdasági gépgyár

részvény-társulat

BUDAPESTEN, Gyártelep: külső váczi-ut 7-ik szám.

342 9—10

Ajánl hazai gyártmányu

gőzcséplő készleteket,

valamint mindennemű

gazdasági gépeket

és talajmivelő eszközöket, különösen ugy könnyű, mint kötött talajhoz alkalmas legujabb rendszerű

sorvetőgépeket.

Árjegyzékek kivánatra készséggel küldetnek.

WEITZER JÁNOS

gép- waggongyár és vasöntőde részvény-társaság

ARADON.

Ajánlja szolgálatait a nagyérdemü közönségnek **vasöntvény tágyak elkész tésére épitkezési** és másfele czélokra; elvállal továbbá vas és fémöntvények **kovácsolt** alkatrészek elkészitését nyersen vagy megmunkálva, gépek vagy más iparvállalati használatra a bekülditt vázlatrajz vagy minta szerint. Átvesz továbbá teljes **gépek** és **kés:ülékek** elkészitését, **mezőgazdasági, erdészeti, bányászati czélokra** stb. ugyszintén **jármüvek** elkészitését **vasutak, erdő** és **iparvasutak** számára.

Nagyobb **javitások** mozdonyokon (locomobil), másféle mező gazdasági vagy segédgépeken stb. helyben gyárunkban vagy igénybe szükség esetén egy szerelő kiküldése által a tett helyen a leggyorsabban eszközöltetnek. (352 10—12)

Kér ségvetések ingyen és bérmentve kaphatók.

ERDŐVIDÉKI

Baross-forrás

Az Erdővidéki „Baross-forrás" vize a legtisztább égvényes savanyuviz.

A legjobb asztali és üditő ital.

Gyomor- és vese-bajokban a legkellemesebb és leghatható sabb orvosság. Emeli az étvágyat és előmozditja az emésztést.

Járványok idejében rossz ivóviz helyett a legegészségesebb ital gyermekeknek és felnőtteknek.

Egyedüli főraktár Brassó és környékére:

Irk Károly fűszerkereskedő urnál, Nagy-utcza 65. sz. a

Ára: 1 literes üvegnek **6 kr.**

Ismét eladók kedvezményben részesülnek.

338 (9—*)

Zágráb diszoklevél. 1891. Temesvár aranyérem.

Kwizda-féle

Korneuburgi baro m-tápláló-por

lovak, szarvasmarhák és juhok részére.

Közel 40 éve annak, hogy a legtöbb istállókban a legnagyobb eredménnyel használják, étvágytalanság, rossz emésztés ellen, a tüneteknélfa fej javitása és szaporitása érdekében; hatósan előmozditja az állatok természetes ellenálló képességét a ragadós betegség ellen.

1/1 doboz ára 70 kr., 1/2 doboz 35 kr.

A vásárlásnál tessék ügyelni a védjegyre és határozottan Kwizda Kornenburg barom tápló port tessék kérni. Valódi kapható a gyógyszerészeknél és drogusiásknál.

Haupt-Depot
Franz Joh. Kwizda.

k. u. k. österr. u. kön. rumän. Hoflieferant
Kerzapotheker, Korneuburg bei Wien.
(299) 17—50

50 év óta sikerrel használtatik.

Szeplőket és májfoltokat, valamint ösz: s bőrfi:ztfalanságokat eltávolitbiztosan az

Véjjegy.

ESZÉKI SPITZER KENŐCS.

és az

Eszéki Salvator szappan,

valódi minőségben csak a

DIENES J. C.-féle

gyógyszertárban

ESZÉKEN, Felsővárosban.

1 tégely Spitzer kenőcs 35 kr.
1 üveg „ mosóviz 40 kr.
1 darab Salvator szappan 50 kr.
1 doboz Lyoni rizspor 3 szinben 50 kr. és 1 ft.

Figyelmeztetés

Csak akkor valódi, ha fenti törvényileg beigtatott védjegygyel el van látva és kéretik a t. cz. közönség csakis **Dienes-féle Eszéki kenőt és szappant** kérni és elfogadni.

Főraktár Budapesten:

TÖRÖK JÓZSEF urnál

Király-utcza 12.

397 (3—6)

Minden könyvkereskedésben megrendelhető a 20 kiadásban megjelent, Dr. MÜLLER orvosi tanácsos által,

a megrongált idegzet és sexuá systeméról

irt, kitüntetést nyert füzet.

60 krnyi levélbélyeg beküldése el lenében a füzet megkapható. Czim: **Eduard Bendt**
173) 26—52 Braunschweig.

ROBEY & COMP.

GÉPGYÁROSOK, Budapest, IX., Rákos-utcza 5—9. (a villanyvasut ülö-i uti végállomásával szemben)

ajánlják: elismert legjobb és legmunkaképesebb

gőzmozgonyalkat és gőzcséplőgépeit

az eredetileg általunk alkalmazásba vett **szabadalmazott vaskerettel**, kettős működésü **meghosszabbitott szalmarázókkal** és megnagyobbitott torek- és pelyvaráró-rostákkal, továbbá ujabb szerkezetü **szalma-kazal rakó-gépeiket** és más egyébnemü gazdasági gépeket és eszközeket a legjutányosabb árakon és kedvező fizetési feltételek mellett.

Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve megküldetnek.

3707—10

Brassó, nyomatott a kiadó-tulajdonos KÖZMŰVELŐDÉS irodalmi és műnyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.